

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/66/66/96

NASTROJE SPOŁECZNE W KWIETNIU '96

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MAJ '96

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Mimo pewnego uspokojenia na scenie politycznej kraju i nadejścia tak długo oczekiwanej w tym roku wiosny, wyniki sondażu kwietniowego¹ nie wskazują na poprawę nastrojów społecznych. Ocena ogólnej sytuacji w Polsce niemal się nie zmieniła, wyraźnie wzrósł jednak pesymizm związany z przewidywaniem przyszłości. Pogorszenie się nastrojów ekonomicznych społeczeństwa można wiązać ze wzrostem cen żywności, kontrowersjami wokół waloryzacji rent i emerytur za IV kwartał ubiegłego roku oraz zbliżaniem się końcowego terminu składania zeznań podatkowych.

Ogólna ocena rozwoju sytuacji w kraju utrzymuje się na poziomie zbliżonym do uzyskanego w marcu, a notowania pozytywne i negatywne osiągnęły równowagę (tab. 1).

Tabela 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, **sytuacja w naszym kraju idzie w dobrym czy też w złym kierunku?**

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI(1)	XI(2)	XII	I	II	III	IV
	'95									'96			
W dobrym	29	26	29	27	27	34	41	45	40	46	43	38	39
W złym	54	54	49	54	53	45	39	32	33	31	34	38	40
Trudno powiedzieć	17	20	22	19	20	21	21	23	28	23	24	24	21

(1) realizacja w dniach: 9-12 XI; (2) realizacja w dniach: 24-29 XI

W kwietniu ogólny rozwój sytuacji w kraju najlepiej oceniali ludzie młodzi (poniżej 35 roku życia), lepiej wykształceni, osiągający najwyższe dochody, a przede wszystkim zadowoleni z własnej sytuacji materialnej². Oceny negatywne najczęstsze były wśród rolników, rencistów, osób o niskich dochodach i niezadowolonych ze swojego statusu materialnego.

¹Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (71), zrealizowano w dniach 12-15 kwietnia '96 na reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności Polski (N=1179).

² Zob. tabele aneksowe.

Warto też dodać, że wprawdzie badani o poglądach lewicowych lepiej oceniają rozwój sytuacji w kraju od osób o poglądach prawicowych, ale już drugi miesiąc z rzędu dystans między tymi grupami maleje wskutek spadku liczby ocen pozytywnych wśród ludzi identyfikujących się z lewicą.

Interesujące zmiany w ocenie kierunku rozwoju sytuacji w kraju można zauważyć w elektoratach z II tury wyborów prezydenckich (tab. 2). Podczas gdy wśród wyborców Aleksandra Kwaśniewskiego już drugi miesiąc z kolei obserwujemy pogorszenie ocen, w elektoracie Lecha Wałęsy odnotowaliśmy poprawę.

Tabela 2. Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju w elektoratach II tury wyborów prezydenckich

w procentach

Elektoraty	Dobry					Zły				
	po II turze	I '96	II '96	III '96	IV '96	po II turze	I '96	II '96	III '96	IV '96
Aleksandra Kwaśniewskiego	56	58	59	52	49	26	22	20	25	31
Lecha Wałęsy	39	32	31	25	31	36	46	48	55	46
Ogółem	45	46	43	38	39	32	31	34	38	40
Pominięto odpowiedzi: „trudno powiedzieć”.										

Jednocześnie bardzo wyraźnie pogorszyły się przewidywania co do dalszego rozwoju ogólnej sytuacji w kraju (tab. 3). W ciągu miesiąca nastąpił 7-punktowy spadek liczby optymistów i 6-punktowy wzrost liczby pesymistów. W rezultacie wyrównały się odsetki osób nastawionych do przyszłości negatywnie i tych, którzy oczekują poprawy, podczas gdy przez ostatnie pół roku przeważali optymiści.

Tabela 3. Jak Pan(i) sądzi, jak to będzie w ciągu najbliższego roku? Czy spodziewa się Pan(i), że sytuacja w Polsce - ogólnie rzecz biorąc - poprawi się, pogorszy się czy też nie zmieni się?

w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań											
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	'95						'96					
Poprawi się	18	18	20	18	19	19	27	29	31	30	27	20
Nie zmieni się	50	49	49	48	48	51	45	43	44	47	50	51
Pogorszy się	23	22	20	21	18	16	10	15	13	11	14	20
Trudno powiedzieć	9	11	11	13	15	14	18	14	12	12	9	9

Liczba osób prognozujących poprawę ogólnej sytuacji w Polsce spadła do poziomu z października ubiegłego roku, pesymistów zaś jest nawet trochę więcej niż wówczas.

Nieco lepiej niż przed miesiącem oceniana jest sytuacja polityczna w kraju (tab. 4), ale i pod tym względem nadzieje na dalszą poprawę nie są duże. Umocniło się przekonanie, że pozostanie ona bez zmian, kosztem spadku liczby osób przewidujących poprawę w tej dziedzinie (tab. 5).

Tabela 4. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną **sytuację polityczną** w Polsce?

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI(1)	XI(2)	XII	I	II	III	IV
	'95									'96			
Dobra	6	8	9	7	7	7	10	10	11	12	13	14	18
Ani dobra, ani zła	40	34	38	39	33	36	48	38	44	42	37	43	41
Zła	45	47	40	40	48	44	33	39	34	36	38	28	28
Trudno powiedzieć	9	11	14	14	12	12	9	12	12	11	12	15	13

(1) realizacja w dniach: 9-12 XI; (2) realizacja w dniach: 24-29 XI

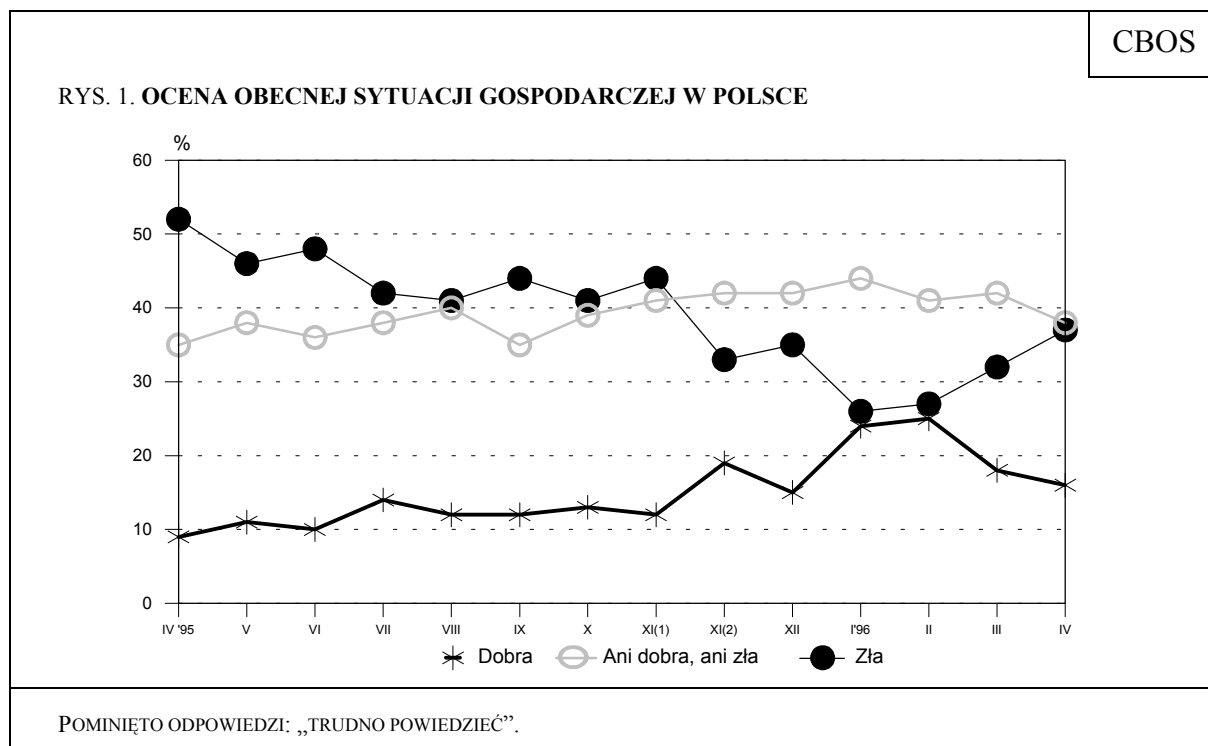
Tabela 5. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku **sytuacja polityczna** w Polsce:

w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań												
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI(1)	XI(2)	XII	I	II	III	IV
	'95									'96			
Poprawi się	23	19	24	20	20	22	27	32	30	35	34	26	21
Nie zmieni się	47	47	44	44	43	45	42	32	35	37	40	47	52
Pogorszy się	16	14	12	13	12	9	8	16	16	11	10	10	11
Trudno powiedzieć	14	20	20	23	25	24	23	19	19	17	16	17	15

(1) realizacja w dniach: 9-12 XI; (2) realizacja w dniach: 24-29 XI

Już drugi miesiąc z kolei obserwujemy pogarszanie się oceny sytuacji gospodarczej w Polsce. W porównaniu z sondażem marcowym o 5 punktów procentowych wzrosła liczba badanych oceniających ją negatywnie (rys. 1).

Jeszcze bardziej pogorszyły się przewidywania co do rozwoju sytuacji gospodarczej w kraju (tab. 6). Odnotowaliśmy 7-punktowy spadek liczby optymistów i 4-punktowy wzrost pesymistów. Przez ostatnie pół roku optymiści stanowili jedną trzecią lub więcej ogółu badanych, obecnie liczba ich zmalała do jednej czwartej, czyli do poziomu z września '95.

Tabela 6. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku **sytuacja gospodarcza** w Polsce:

w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań												
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI(1)	XI(2)	XII	I	II	III	IV
	'95									'96			
Poprawi się	26	25	29	25	25	27	33	38	35	39	38	32	25
Nie zmieni się	48	47	47	43	45	44	41	36	38	39	41	44	46
Pogorszy się	16	14	12	14	11	10	7	10	12	8	8	10	14
Trudno powiedzieć	11	14	13	18	18	19	19	16	15	14	14	14	14

(1) realizacja w dniach: 9-12 XI; (2) realizacja w dniach: 24-29 XI

Na tym tle nieco zaskakuje polepszenie - w stosunku do poprzedniego miesiąca - ocen sytuacji w zakładach pracy (tab. 7). W tym zakresie - po pewnym zachwianiu w marcu - oceny powróciły do stanu z przełomu roku.

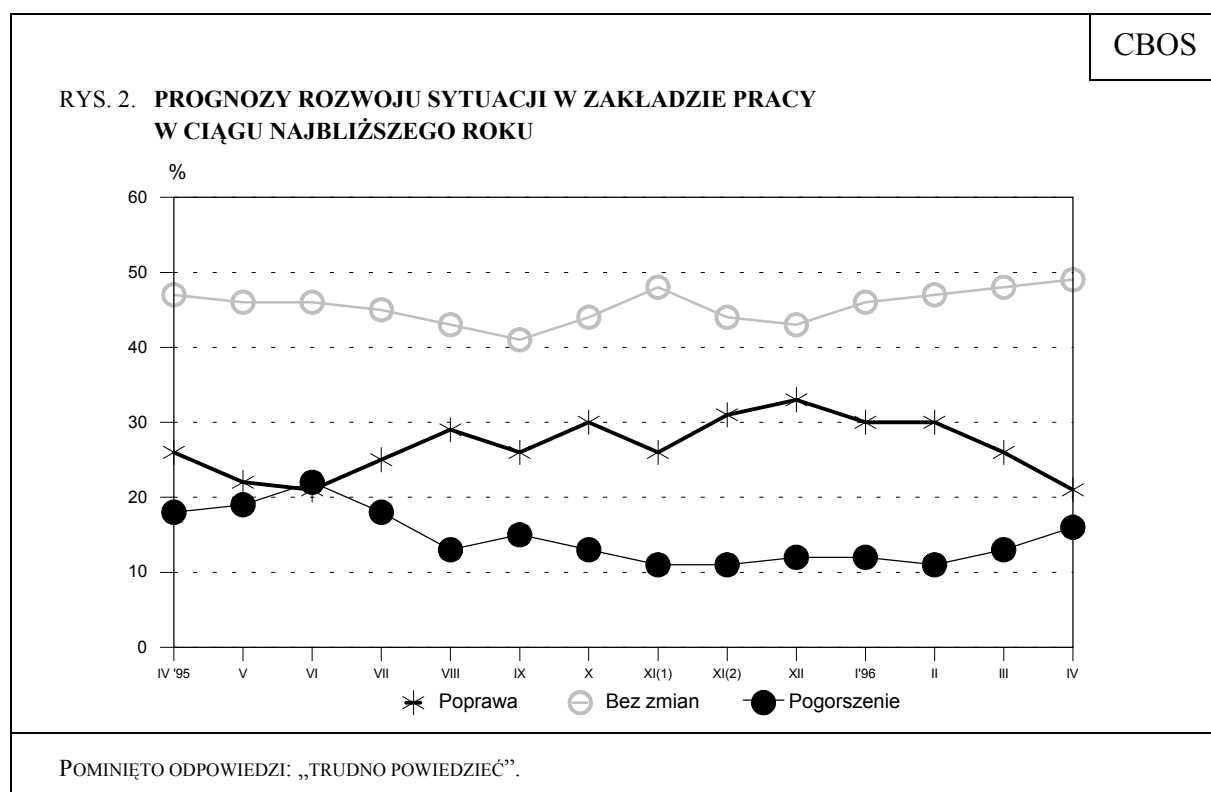
Tabela 7. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI(1)	XI(2)	XII	I	II	III	IV
	'95									'96			
N=	596	595	551	518	573	568	600	587	615	581	597	579	566
Dobra	31	32	32	36	32	33	33	40	38	40	39	35	39
Ani dobra, ani zła	35	27	31	26	34	31	29	29	32	28	30	31	32
Zła	33	39	33	36	32	32	34	27	28	30	27	30	27
Trudno powiedzieć	2	2	3	2	3	3	4	4	2	2	4	3	2

(1) realizacja w dniach: 9-12 XI: (2) realizacja w dniach: 24-29 XI

Prognozy dotyczące sytuacji w zakładach pracy są nieco gorsze niż miesiąc temu, wskazują na spadek liczby optymistów i wzrost - pesymistów (rys. 2).

Oceny ogólnych warunków życia badanych i ich rodzin są od kilku miesięcy stabilne (tab. 8). Natomiast drugi miesiąc z rzędu odnotowaliśmy pogorszenie oceny własnej sytuacji materialnej respondentów (tab. 9).

Tabela 8. Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) **rodzinie żyje się:**

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												
	V	VI	VII	VIII	IX	X	X I(1)	XI(2)	XII	I	II	III	IV
	'95									'96			
Dobrze	17	19	21	20	18	19	20	24	22	23	24	24	22
Ani dobrze, ani źle	58	53	53	56	54	55	56	53	58	56	55	53	55
Źle	25	27	27	24	27	26	24	23	20	20	21	23	23
Trudno powiedzieć	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0

(1) realizacja w dniach: 9-12 XI; (2) realizacja w dniach: 24-29 XI

Tabela 9. Jak Pan(i) ogólnie ocenia **obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego?**

Czy są one:

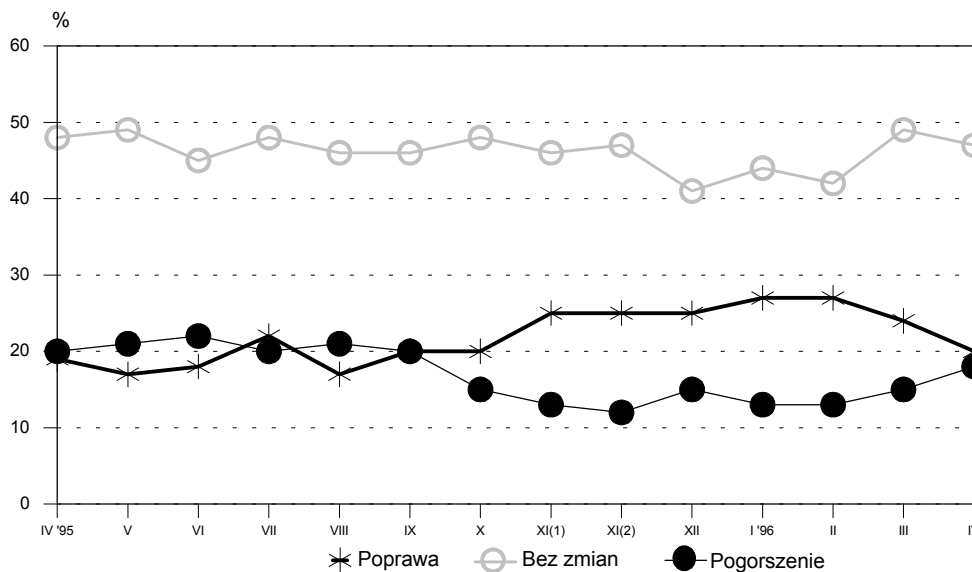
w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	'95									'96			
Dobre	17	19	18	19	18	16	19	17	21	20	20	21	16
Ani dobre, ani złe	44	49	45	46	44	47	46	45	47	47	48	42	47
Źle	39	32	37	35	38	36	34	38	32	33	32	37	37

Warunki materialne swojego gospodarstwa domowego najgorzej oceniają robotnicy niewykwalifikowani, bezrobotni i renciści, a także mieszkańcy wsi i badani z wykształceniem podstawowym lub zasadniczym zawodowym. Z kolei najwięcej osób zadowolonych ze swojej sytuacji materialnej znajdujemy wśród osób z wyższym wykształceniem, inteligencji i kadry kierowniczej oraz mieszkańców wielkich miast.

Od dwóch miesięcy powoli, lecz systematycznie ubywa wśród badanych osób, które w ciągu najbliższego roku spodziewają się poprawy swoich warunków życia, przybywa natomiast oczekujących ich pogorszenia (rys. 3).

RYS. 3. PROGNOZA WARUNKÓW ŻYCIA RESPONDENTÓW I ICH RODZIN

POMINIĘTO ODPOWIEDZI: „TRUDNO POWIEDZIEĆ”.

Poprawy warunków życia - podobnie jak w poprzednich miesiącach - spodziewają się przede wszystkim ludzie młodzi, prywatni przedsiębiorcy oraz inteligencja i kadra kierownicza. Optymizm pod tym względem jest tym większy, im wyższy poziom wykształcenia badanych. Natomiast pogorszenia obawiają się przede wszystkim grupy słabe ekonomicznie - emeryci, renciści, bezrobotni, robotnicy niewykwalifikowani.

★

★

★

Kwiecień jest drugim z kolei miesiącem pogarszania się notowań w zasadzie we wszystkich obserwowanych przez nas dziedzinach. Przede wszystkim dotyczy to jednak, podobnie jak w marcu, sytuacji gospodarczej kraju oraz materialnych warunków życia. Tylko sytuacja polityczna i w zakładach pracy jest oceniana lepiej niż miesiąc temu, ale przewidywania co do ich rozwoju też nie są najlepsze. Mniej osób niż przed miesiącem spodziewa się poprawy sytuacji ekonomicznej kraju, a także polepszenia własnej sytuacji materialnej.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju idzie w dobrym czy też w złym kierunku?

	(%)			
	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	39	39	21	1179
Płeć				
Mężczyźni	43	40	17	557
Kobiety	36	39	26	622
Wiek				
do 24 lat	47	39	14	185
25-34	48	31	21	215
35-44	36	42	22	264
45-54	33	46	21	183
55-64	31	48	22	162
65 lat i więcej	40	31	29	170
Miejsce zamieszkania				
Wieś	33	42	26	438
Miasto do 20 tys.	45	34	20	138
od 21 do 100 tys.	38	38	24	241
101-500 tys.	47	37	17	217
501 tys. i więcej mieszk.	44	44	12	146
Region				
Północny	46	39	15	125
Zachodni	41	39	20	119
Środkowozachodni	37	46	17	182
Środkowy	37	43	20	215
Wschodni	42	36	22	148
Południowo-wschodni	33	43	24	191
Południowo-zachodni	43	30	28	199
Wykształcenie				
Podstawowe	31	46	24	408
Zasadnicze zawodowe	40	43	18	309
Średnie	46	32	22	375
Wyższe	49	31	20	87
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	45	28	27	62
Prac. umysł. niż. szczebla	49	32	20	120
Pracownicy fiz. - umysł.	48	23	29	65
Robotnicy wykwalifikowani	36	51	13	129
Robotnicy niewykwalifik.	37	44	19	62
Rolnicy	29	55	15	54
Prywatni przedsiębiorcy	41	38	21	60
Bierni zawodowo				
Renciści	28	46	26	157
Emeryci	39	36	25	198
Uczniowie i studenci	60	26	14	56
Bezrobotni	37	42	21	130
Gospodynie domowe i inni	37	40	23	79
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	44	35	21	139
Sektor państwowy	47	34	19	109
Sektor prywatny	41	38	21	246
Spółdzielczość	29	60	11	29
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	31	50	19	235
151 - 225	35	44	21	195
226 - 325	36	41	23	277
326 - 425	40	35	25	176
Powyżej 426 zł	56	29	16	217
Ocena własnych war. mater.				
Złe	28	52	20	441
Średnie	40	35	25	556
Dobre	64	22	14	182
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	23	41	36	86
Raz w tygodniu	35	42	23	666
Kilka razy w roku	49	34	17	316
W ogóle nie uczestniczy	49	37	14	110
Poglądy polityczne				
Lewica	50	32	17	231
Centrum	48	34	17	345
Prawica	34	47	19	312
Trudno powiedzieć	26	43	31	290

Tabela 2. Czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce:

(%)

	poprawi się	nie zmieni się	pogorszy się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	20	51	20	9	1179
Płeć					
Mężczyźni	20	50	23	7	557
Kobiety	21	51	18	10	622
Wiek					
do 24 lat	21	54	17	8	185
25-34	17	60	17	7	215
35-44	18	54	21	7	264
45-54	19	52	23	6	183
55-64	18	40	33	9	162
65 lat i więcej	30	39	13	18	170
Miejsce zamieszkania					
Wieś	22	48	18	11	438
Miasto do 20 tys.	20	51	22	7	138
od 21 do 100 tys.	19	53	20	8	241
101-500 tys.	19	53	24	5	217
501 tys. i więcej mieszk.	18	51	21	11	146
Region					
Północny	20	52	19	9	125
Zachodni	21	52	19	7	119
Środkowozachodni	22	54	19	5	182
Środkowy	20	48	21	11	215
Wschodni	27	40	22	11	148
Południowo-wschodni	13	55	24	9	191
Południowo-zachodni	20	52	18	10	199
Wykształcenie					
Podstawowe	21	45	21	13	408
Zasadnicze zawodowe	19	54	20	7	309
Średnie	19	53	20	7	375
Wyższe	24	53	21	2	87
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	22	51	22	5	62
Prac. umysł. niż. szczebla	18	59	18	4	120
Pracownicy fiz.- umysł.	19	50	20	11	65
Robotnicy wykwalifikowani	16	54	21	9	129
Robotnicy niewykwalifik.	22	58	15	5	62
Rolnicy	19	53	24	4	54
Prywatni przedsiębiorcy	19	58	18	5	60
Bierni zawodowo					
Renciści	26	35	29	10	157
Emeryci	21	48	18	13	198
Uczniowie i studenci	19	65	12	5	56
Bezrobotni	19	50	23	9	130
Gospodynie domowe i inni	19	49	16	15	79
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	19	56	20	5	139
Sektor państwowy	15	60	19	5	109
Sektor prywatny	19	52	21	8	246
Spółdzielczość	24	50	14	12	29
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 150 zł	17	51	20	12	235
151 - 225	18	52	23	7	195
226 - 325	22	46	22	10	277
326 - 425	15	58	17	9	176
Powyżej 426 zł	24	50	21	5	217
Ocena własnych war. mater.					
Złe	17	48	26	9	441
Średnie	19	53	18	10	556
Dobre	32	50	14	4	182
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	11	52	26	11	86
Raz w tygodniu	19	50	21	10	666
Kilka razy w roku	23	55	17	6	316
W ogóle nie uczestniczy	28	43	21	8	110
Poglądy polityczne					
Lewica	27	54	15	5	231
Centrum	19	55	19	6	345
Prawica	14	53	25	8	312
Trudno powiedzieć	22	40	21	16	290

Tabela 3. Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:

(%)

	dobrze	ani dobrze ani źle	źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	55	23	1	1179
Płeć					
Mężczyźni	21	56	23	1	557
Kobiety	23	54	23	0	622
Wiek					
do 24 lat	32	55	12	1	185
25-34	35	49	16	0	215
35-44	19	55	25	0	264
45-54	15	53	31	1	183
55-64	12	58	29	1	162
65 lat i więcej	16	59	25	0	170
Miejsce zamieszkania					
Wieś	18	54	27	0	438
Miasto do 20 tys.	20	58	22	1	138
od 21 do 100 tys.	26	51	23	0	241
101-500 tys.	24	54	21	2	217
501 tys. i więcej mieszk.	25	60	14	0	146
Region					
Północny	27	47	25	0	125
Zachodni	20	56	23	1	119
Środkowozachodni	25	56	19	0	182
Środkowy	17	56	27	0	215
Wschodni	26	44	28	2	148
Południowo-wschodni	16	64	20	0	191
Południowo-zachodni	26	54	19	1	199
Wykształcenie					
Podstawowe	13	53	33	1	408
Zasadnicze zawodowe	16	57	26	0	309
Średnie	31	56	13	0	375
Wyższe	46	47	7	0	87
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	49	47	4	0	62
Prac. umysł. niż. szczebla	33	58	9	0	120
Pracownicy fiz. - umysł.	27	59	14	0	65
Robotnicy wykwalifikowani	15	63	21	1	129
Robotnicy niewykwalifik.	11	60	26	3	62
Rolnicy	27	42	30	1	54
Prywatni przedsiębiorcy	38	53	9	0	60
Bierni zawodowo					
Renciści	10	51	39	0	157
Emeryci	13	62	24	1	198
Uczniowie i studenci	49	44	7	0	56
Bezrobotni	16	45	38	1	130
Gospodynie domowe i inni	22	54	24	0	79
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	32	57	11	0	139
Sektor państwowy	21	60	18	1	109
Sektor prywatny	30	56	14	1	246
Spółdzielczość	8	74	18	0	29
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 150 zł	9	44	46	1	235
151 - 225	18	57	25	0	195
226 - 325	16	63	20	1	277
326 - 425	23	62	15	0	176
Powyżej 426 zł	47	45	8	0	217
Ocena własnych war. mater.					
Źle	5	43	51	1	441
Średnie	19	73	8	1	556
Dobre	74	26	0	0	182
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	24	55	22	0	86
Raz w tygodniu	19	58	23	0	666
Kilka razy w roku	26	53	21	1	316
W ogóle nie uczestniczy	30	43	25	1	110
Poglądy polityczne					
Lewica	25	55	20	0	231
Centrum	25	55	20	0	345
Prawica	25	56	20	0	312
Trudno powiedzieć	14	53	32	2	290

Tabela 4. Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:

(%)

	złe	ani dobre, ani złe	dobre	Liczba osób
Ogółem	37	47	15	1178
Płeć				
Mężczyźni	38	47	15	557
Kobiety	37	47	16	621
Wiek				
do 24 lat	35	45	20	185
25-34	34	46	20	215
35-44	41	47	12	264
45-54	39	46	16	183
55-64	36	52	12	162
65 lat i więcej	39	48	13	170
Miejsce zamieszkania				
Wieś	43	47	10	437
Miasto do 20 tys.	34	48	18	138
od 21 do 100 tys.	37	43	19	241
101-500 tys.	33	52	15	217
501 tys. i więcej mieszk.	29	45	25	146
Region				
Północny	38	48	14	125
Zachodni	41	46	13	119
Środkowozachodni	39	41	20	182
Środkowy	41	43	16	215
Wschodni	40	47	13	148
Południowo-wschodni	39	50	12	191
Południowo-zachodni	26	55	18	198
Wykształcenie				
Podstawowe	47	43	9	408
Zasadnicze zawodowe	45	46	9	308
Średnie	26	52	22	375
Wyższe	14	45	41	87
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	18	44	37	62
Prac. umysł. niż. szczebla	20	53	26	120
Pracownicy fiz. - umysł.	27	54	18	65
Robotnicy wykwalifikowani	39	55	6	129
Robotnicy niewykwalifik.	60	36	4	62
Rolnicy	37	40	23	54
Prywatni przedsiębiorcy	21	53	26	60
Bierni zawodowo				
Renciści	57	36	7	157
Emeryci	31	52	17	198
Uczniowie i studenci	26	48	26	56
Bezrobotni	58	34	8	129
Gospodynie domowe i inni	34	57	8	79
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	26	49	24	139
Sektor państwowy	29	57	14	109
Sektor prywatny	32	48	20	246
Spółdzielczość	40	48	12	29
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	69	28	3	234
151 - 225	44	49	7	195
226 - 325	39	50	11	277
326 - 425	23	64	12	176
Powyżej 426 zł	11	46	43	217
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	38	55	7	86
Raz w tygodniu	37	49	14	666
Kilka razy w roku	38	44	18	316
W ogóle nie uczestniczy	36	37	27	110
Poglądy polityczne				
Lewica	31	51	18	231
Centrum	34	50	16	345
Prawica	35	47	17	312
Trudno powiedzieć	48	41	10	290

Tabela 5. Czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:

(%)

	lepiej niż obecnie	tak samo	gorzej niż obecnie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	20	47	18	14	1179
Płeć					
Mężczyźni	23	46	17	13	557
Kobiety	18	48	19	15	622
Wiek					
do 24 lat	32	45	9	14	185
25-34	24	57	11	9	215
35-44	22	44	17	16	264
45-54	22	45	24	9	183
55-64	10	43	31	15	162
65 lat i więcej	8	49	21	21	170
Miejsce zamieszkania					
Wieś	18	45	19	18	438
Miasto do 20 tys.	23	53	16	7	138
od 21 do 100 tys.	19	51	17	13	241
101-500 tys.	20	48	21	11	217
501 tys.i więcej mieszk.	27	43	18	12	146
Region					
Północny	29	42	16	13	125
Zachodni	27	43	17	13	119
Środkowozachodni	16	53	19	12	182
Środkowy	23	46	17	14	215
Wschodni	20	42	18	19	148
Południowo-wschodni	16	48	26	9	191
Południowo-zachodni	15	51	15	19	199
Wykształcenie					
Podstawowe	13	45	23	18	408
Zasadnicze zawodowe	21	47	18	13	309
Średnie	26	50	14	10	375
Wyższe	28	45	15	11	87
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	30	50	13	7	62
Prac. umysł. niż. szczebla	24	52	14	9	120
Pracownicy fiz.- umysł.	27	49	7	18	65
Robotnicy wykwalifikowani	18	54	17	11	129
Robotnicy niewykwalifik.	12	48	22	18	62
Rolnicy	24	47	22	7	54
Prywatni przedsiębiorcy	31	54	5	10	60
Bierni zawodowo					
Renciści	15	46	24	15	157
Emeryci	8	46	27	19	198
Uczniowie i studenci	30	52	6	12	56
Bezrobotni	31	31	23	15	130
Gospodynie domowe i inni	22	48	14	17	79
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	21	55	14	10	139
Sektor państwowy	15	57	19	9	109
Sektor prywatny	27	49	10	14	246
Spółdzielczość	17	38	18	28	29
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 150 zł	21	42	22	15	235
151 - 225	16	44	22	18	195
226 - 325	17	46	20	16	277
326 - 425	16	56	15	12	176
Powyżej 426 zł	33	47	14	6	217
Ocena własnych war. mater.					
Złe	18	41	26	15	441
Średnie	20	50	16	15	556
Dobre	30	54	7	9	182
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	9	53	23	14	86
Raz w tygodniu	18	49	20	13	666
Kilka razy w roku	24	47	15	14	316
W ogóle nie uczestniczy	33	33	17	17	110
Poglądy polityczne					
Lewica	19	54	16	11	231
Centrum	23	46	19	12	345
Prawica	22	49	19	9	312
Trudno powiedzieć	16	41	19	23	290